

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Kunbaracs Község Önkormányzata

2013-2018.

Tartalom

A Helyi esélyegyenlőségi Programban használt fogalmak.....	3
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	5
Bevezetés.....	5
A település bemutatása	5
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	24
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	36
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	39
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	42
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	47
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	48
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	50
1. A HEP IT részletei.....	50
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	50
A beavatkozások megvalósítói.....	50
Jövőképünk.....	51
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	51
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	57
3. Megvalósítás.....	60
A megvalósítás előkészítése	60
A megvalósítás folyamata.....	60
Monitoring és visszacsatolás	62
Nyilvánosság.....	62
Kötelezettségek és felelősség	63
Érvényesülés, módosítás.....	64
4. Elfogadás módja és dátuma.....	65

A Helyi esélyegyenlőségi Programban használt fogalmak

Helyi Esélyegyenlőségi Program (röviden HEP)

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (továbbiakban: 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet) 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek HEP elkészítésének alapját képezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (röviden HEP IT)

A HEP IT a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembe vételével kell meghatározni. A HEP IT-t a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 3. számú mellékletében található forma szerint kell elkészíteni.

Helyi Esélyegyenlőségi Programért felelős Fórum (röviden HEP Fórum)

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján, elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzetiségi önkormányzatok véleményét. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangra.

Mindezekre és a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének 9. pontjára figyelemmel javasolt, hogy a HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történjék, bevonva a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára ellátást, szolgáltatást nyújtó önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, állami és civil szervezetek képviselőit, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/B. §-a által a 2000 fő feletti települések esetében előírt szociálpolitikai kerekasztal képviselőit.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élők.

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák¹

¹ Varga Aranka (2006) Multikulturalizmus – inkluzív oktatási rendszer. In Ismeretek a Romológia Alapképzési Szakhoz. PTE Pécs.

Asszimiláció: A kisebbség beolvad a többségbe: önkéntesen vagy kívülről való nyomás hatására átvéve annak kulturális sajátosságait és elhagyva a sajátját.

Marginalizáció: Valamely társadalmi csoport önhibáján kívül a társadalom peremére kerül.

Szegregáció: A társadalom valamely szegmensében megvalósuló erőszakos és/vagy intézményi-strukturális, nyílt és/vagy rejtett elkülönítés.

Szeparáció: A társadalmi kirekesztéssel és/vagy a társadalmi asszimilációval szembeni védekezésként megvalósuló önkéntes elkülönülés (pl. nemzetiségi intézmények).

Integráció: A társadalom különböző csoportjainak közös térben megvalósuló sikeres együttélése, illetve az együttélés feltételeinek megteremtése. Az integráció egyik változata a „rideg integráció”, mely fókuszában a csoportheterogenitás létrehozása áll, és amely nem tesz tartalmi beavatkozást a heterogén csoportban történő sikeres fejlesztésre.

Inklúzió: Alapértelmezése a befogadás, azaz az exklúzió (kirekesztés) ellentétes irányú folyamata. Azon a társadalmi felismerésen alapul, hogy különböző életmódok és identitások létezhetnek egy időben és egy helyen, és hogy a közöttük létrejövő kommunikáció gazdagítja mindegyik résztvevőt. Az inkluzív társadalom, mint szemlélet követői a kölcsönös befogadást tartják szem előtt minden területen.

Inkluzív (befogadó) nevelés: Az integráló nevelési térben a gyerekek/tanulók befogadó nevelése akkor tud megvalósulni, ha a gyerekek/tanulók társadalmi és kulturális háttéréből, valamint egyéni adottságaiból adódó különbségeire az intézmény komplexitásában képes reflektálni. Vagyis inkluzív az az oktatást-nevelést megvalósító intézmény, mely a gyerek/tanuló csak rá jellemző sajátosságait maximálisan figyelembe véve, azokból kiindulva, azokra értékékként építve alakít ki befogadó környezetet.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kunbaracs Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait², valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Baracs története a XIII. században kezdődik. A tatárjárás után itt a teljesen elhagyott homok-buckás vidéken telepedtek meg a IV. Béla király által Bulgáriából visszahívott kunok. Egyes történetírók szerint éppen egy gazdag, előkelő kun nemzetségfőről, arról a Baracs (Boroch) vitéztől kapta a nevét a település, aki a vándorló, portyázó kunjait itt telepítette le. A nép emlékezetében azonban máig él egy legenda, mely szerint egy gazdag, előkelő kun nemzetségfőnek 3 lánya volt: Adacs, Baracs és Peszér. A nemzetségfő halála előtt szétosztotta területét három lánya között, s Adacsnak jutott a mai Kunadacs, Baracsnak a mai Kunbaracs, és Peszérnek a mai Kunpeszér területe. Tény, hogy a XIV. század közepén, már templom állt Baracson. Kőeit távoli vidékről szállították ide. (Romjait a XIX. század közepéig még láthatták az itt élők.) Nagy Lajos király korában gótikus kastély emelkedett a környék legmagasabb dombján. (Ennek maradványait a 20. századi ásatások hozták felszínre - egy korabeli kályhacsempe darab a helytörténeti kiállításon is látható.)

A kastély alatt, a domb lábánál vert falú házakban lakott az egyszerű nép. Földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkoztak. 1440-ben a település Barócz néven fordul elő - egy oklevél tanúsága szerint. A kastély a jómódú köznemes Barach család tulajdona volt, akiket 1508-ban II. Ulászló király is megerősített birtokukban. A pusztán nagyállattartás folyt. Ezt őrzik a máig fennmaradt dűlőnevek: Sarlósár, Szabadrét, Göbolyjárás, Tinójárás, stb. Az 1789-ben 9.303 holdnyi pusztának nagy része: 7.467 hold legelő volt. Pásztorok, gulyások laktak itt.

Az egykori Ráday birtokon a XIX. Században előbb a gr. Teleki család, majd Zeyk József, Halász Mihály és Eduárd, Zembery Imre és a nemes Földváry család osztozott. 1856-ban 345 főt számláltak Baracson az összeírás alkalmával. 1875-től a pusztát két nagy majorságra tagolták: az egyik Földváry Gáboré, a másik Gencsy Gézáé volt, aki 120.000 forintért vásárolta meg a Teleki örökösöktől a pusztarészt. A pusztán lakók földnélküli parasztok és majorsági cselédek voltak. A gazdálkodás irányítóit a más vidékekről származó intézők.

A XX. század elején még jellemző a szarvasmarha-, sertés- és juhtenyésztés. A fogatolásban az ökör szerepét már a ló vette át. Az erdők zöme akác, nyár és tölgyfa volt. Nagyobb lendületet vett a szőlőtermesztés. A szőlők közül ekkor a borszőlők a mérvadók: olaszrizling, kövidinka és a mézes fehér.

² Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A majorsági parasztok gyermekeinek oktatásáról a XX. századig nem gondoskodtak. Csak 1916-ban létesített számukra iskolát Járvás Imre Baracs pusztai birtokos. A Vörös kastélynál (épült 1820-30 között) egy gazdasági épületben, 1 tanteremben kezdődött meg a tanítás, de a járhatlan utak, a nagy távolság miatt csak a közelben lakóknak volt megközelíthető.

Még 1934-ben megkezdték a baracsi tanyák, majorok utakkal való összekötését. A nagy homok miatt addig az utak járhatatlanok voltak, emiatt a baracsi pusztákon lakók óriási károkat szenvedtek terményeik értékesítése terén. Ide vásárolni senki sem jött el.

Az oktatás terén is lehetetlen helyzet uralkodott. Az 1930/31. tanévben 102 tanköteles, 2 továbbképzős és 50 ismétlős gyerek oktatását kellett volna megoldani egyetlen tanítónak a Vörös kastélyban lévő kicsiny tanteremben. De a 9800 holdas pusztán szétszórtan élő mintegy 100 gyerek számára ez egyszerűen megközelíthetetlen volt, ezért ők egyáltalán nem járhattak iskolába.

Az egészségügyi ellátást Tatárszentgyörgyön 1929-től egy szülésznő jelentette. A főszolgabíró javaslatot tett a puszták szülésznőkkel való ellátására, de azt elutasították, mondván Baracs Kerekegyházáról megközelíthető. A 30-as évektől mégis lett szülésznője Baracsnak Papp Mihályné személyében, akit 1943-ban Beszterceiné Szántó Mária váltott fel.

Tatárszentgyörgynek Baracs, Bánómajor, Bánórész egy része, Beneszél, Csarada major, Daruhát, Felső major, Gombai major, Kastélydűlő, Kopaszdűlő, Kövesút külterületi lakott helyeiből alakult meg mai község. Egy ideig Újbaracs néven szerepelt, majd az Országos Községi Törzskönyvbizottság az Oklevéltár véleménye alapján 1950. november 10-én Kunbaracs végleges néven vette nyilvántartásba.

- 1951-ben tanácsháza, iskola és tanítói lakás épült.
- 1954-ben határozták el a község villamosítását, de csak 1958-ban valósult meg.
- 1955-ben kultúrház építését határozták el.
- 1957-től működik orvos a községben
- 1957-ben már Daruháton is van iskola, és sportpálya építéséről döntenek.
- 1966-ban vízmű épült.
- 1989-ben épült fel az új községi postahivatal
- 2000-ben fejeződött be a Vörös kastély rekonstrukciója

A község lakossága 1960 óta csökken, nagy az elvándorlás, kevés a munkalehetőség. A lakosság jó része valamilyen szinten foglalkozik mezőgazdasággal. Az egykor kiterjedt pusztai legelők látványa a szántóföldi művelés térhódítása miatt már a múlté. Az elmúlt évtizedekben eredményesen kezdték el termeszteni a helyiek a dohányt.

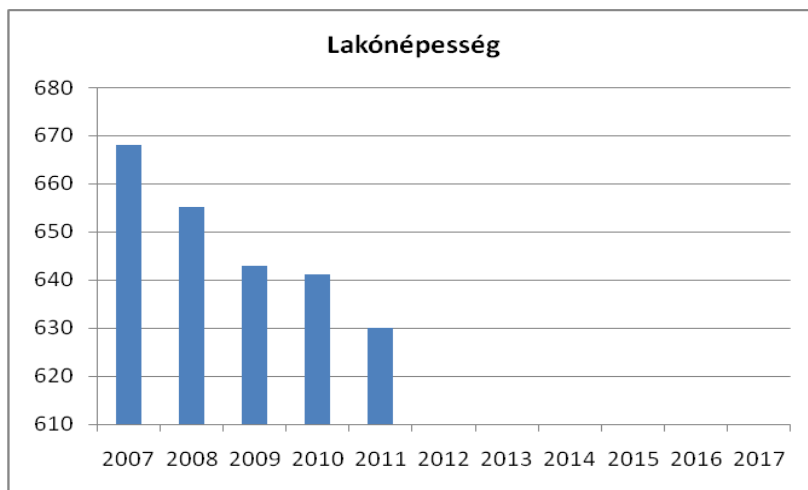
A község igazi értékét meglévő intézményei mellett a homokkal, időjárással és politikával dacoló ember adja, aki szereti szűkebb hazáját, itt marad, a rendelkezésre álló földet megműveli. A jövő további reménye a viszonylag nagy számban jelen lévő fiatalság.

Az idősebbek már megtették a magukét. A község alakjai között kiemelkedő jellem volt Bagó Lajos szőlőnemesítő. Róla nevezték el a község belterületén megmaradt, egykor kiterjedt homoki tölgyesek egy foltját: a „Bagó erdőt”. Egykori háza egy ideig turisztikai célokat szolgált. A ma is látható szőlészeti-borászati eszközök pusztulnak az épülettel együtt, a jobb sorsra érdemes ingatlan újrahasznosításra, fejlesztésre vár.

A tanyak egy részének villamosítása máig nem fejeződött be. A tanyavillamosítási program szerepel a község fejlesztési koncepciójában, de a megvalósítás túlmutat a község erőforrásainak elérhető keretein.

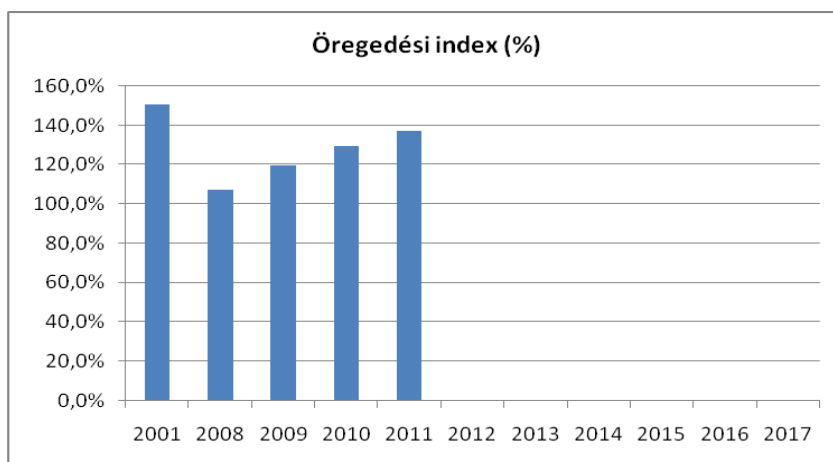
A kül- és belterületi úthálózat kiépítése, felújítása több ütemben zajlik.

Telekommunikáció. A 90-es évek végére kiépült a vezetékes telefonhálózat, mára mindhárom mobiltelefon szolgáltató teljes kapacitással működik a községben. Szélessávú Internetet a lakosság számára a Hiperkom Kft. 2006. évtől szolgáltat. Közösségi internet hozzáférés a Teleházban, e-Magyarország Ponton és az iskolai multimédiás oktatási laborban.

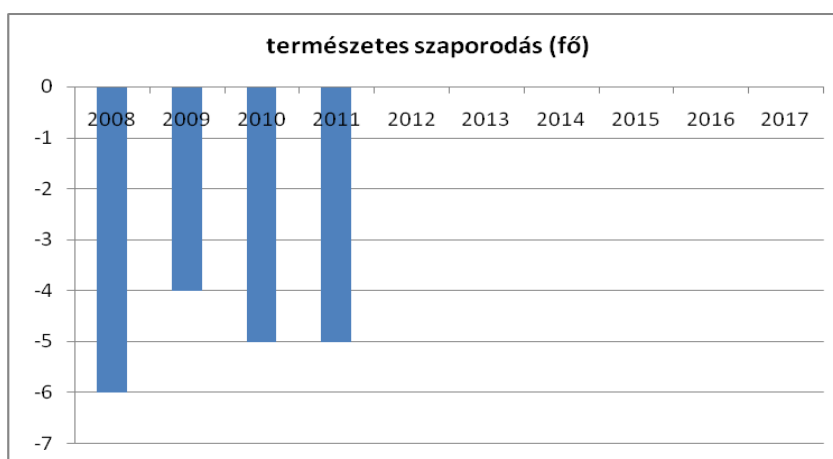

Állandó népesség	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	318	331	649	49%	51%
0-2 évesek					
0-14 éves	46	40	86	53%	47%
15-17 éves	13	8	21	62%	38%
18-59 éves	165	221	386	43%	57%
60-64 éves	23	15	38	61%	39%
65 év feletti	71	47	118	60%	40%

Forrás: TEIR, KSH-TSTAR

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	34	29	5
2009	13	21	-8
2010	9	12	-3
2011	13	11	2

Értékeink, küldetésünk

„Egyenlő esélyt minden kunbaracsi embernek!”

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kunbaracs település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Kunbaracs község Helyi Esélyegyenlőségi Programja az alábbi EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz illeszkedik:

Az EU 2020 stratégia³

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program⁴

³ A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszköztét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁵ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁶

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁷

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁸

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

⁴ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkez%C5%A9l_l%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%2020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkez%C5%A9l_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%2020).pdf)

⁵ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁶ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁷ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezet.hu

⁸ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás tekintetében az Ebktv. által előírt, hatályos HEP bemutatására van szükség. Az Ebktv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ekbtv. 31. §-ába került át.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. E részben ezeket a képviselő-testületi, az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeleteket is szükséges bemutatni.

A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (2013. január 1-étől hatályba lépő) rendelkezik.

Kunbaracs község helyi rendeletei, melyek a HEP célcsoportjaira is vonatkoznak:

- 12/2003. (XII. 30.) rendelete az önkormányzat közművelődési feladatairól

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Kunbaracs község Önkormányzata az alábbi koncepciókkal, tervekkel rendelkezik:

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester október 31-ig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A jogszabályoknak megfelelően településünk is rendelkezik hatályos gazdasági programmal.
- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el. A helyi építési szabályzat megalkotása folyamatban van.
- **Településszerkezeti terv** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek

megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról. A településszerkezeti terv elkészítése folyamatban van.

- **Településfejlesztési koncepció** - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszéfera szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli. Településünk rendelkezik a fentiekben megfogalmazott településfejlesztési koncepcióval.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása során javasolt elsősorban a társulási megállapodásban - többek közt – meghatározott, a társulás által ellátott feladat- és hatáskörökre, a közös fenntartású intézményekre, a társulás szolgáltatásai igénybevételének feltételeire (ld. Mötv. 93. §).

Kunbaracs és Ladánybene közös önkormányzati hivatal tart fenn, községünk önkormányzata a Ladánybenei Közös Önkormányzati Hivatal Kunbaracsi Kirendeltségeként működik.

Az iskolánk a kerekegyházi Móra Ferenc Általános Iskola Kunbaracsi Telephelyeként látja el feladatait. Önkormányzatunk könyvtárellátási szolgáltatást vesz igénybe a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtártól, mely információszolgáltatást a Kunbaracs nyilvános könyvtári szolgáltató helyen biztosítja.

A Kerekegyháza és Térsége Feladatellátó Társulás - melynek tagja Kunbaracs Község Önkormányzata is - által fenntartott Humánszolgáltató Központ látja el a gyermekjóléti feladatokat, házi segítségnyújtást, szociális étkeztetési feladatokat, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszerből gyűjtöttük, valamint az önkormányzat és egyéb helyi intézmények által gyűjtött és nyilvántartott adatokat is felhasználtuk a helyzetelemzés során. Mindezek alapján felvázolható a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá válik, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése. Az adathiányok rámutattak, hogy egyes területeken kevés információval rendelkezünk, például a romák számát illetően, valamint az idősek és fogyatékkal élők helyzetére vonatkozóan. Különböző felmérések, kérdőíves módszerek alkalmazásával ez orvosolható a későbbiekben

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szociális ellátás feltételeinek biztosítás az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzat feladata is. A jövedelem és vagyoni helyzetre tekintettel a Szt. 4. § és a Cst. 4. §-ában meghatározottak köre és az azok alapján jogosult személyek folyamodhatnak a különböző ellátásokért a helyi önkormányzathoz.

Kunbaracs önkormányzata lehetőségeihez mérten igyekszik a lehető legtöbb jogosult számára biztosítani a különböző ellátásokat. Érzékelhető, hogy egyre több embernek van szüksége segítségre a településen is a háztartások gazdasági helyzetét figyelembe véve.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Az elhelyezett táblázatok adatai, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya⁹

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	211	245	456	20	9,5%	18	7,3%	38	8,3%
2009	201	246	447	23	11,4%	22	8,9%	45	10,1%
2010	203	240	443	25	12,3%	25	10,4%	50	11,3%
2011	201	244	445	4	2,0%	6	2,5%	10	2,2%

A 3.2.1. számú táblázat mutatja, hogy Kunbaracs településen a 15-64 év közötti népesség számához képest a nyilvántartott álláskeresők száma, hogyan viszonyul. Jól látható, hogy 2008-ban a nyilvántartott álláskeresők száma 8,3%, 2010-ben pedig 11,3%. Megfigyelhető a növekvő tendencia. Azonban 2011-ben nagyarányú csökkenés következett be, 2,2%-ra csökkent le a nyilvántartott álláskeresők száma, ami igazán pozitív változásnak mondható.

Érdekes összehasonlítani a nemek arányát is az álláskeresők tekintetében. Kevéssel ugyan, de a nők vannak többségben álláskereső státuszban, ami annak tudható be, hogy az anyaság, a családi feladatok összeegyeztetése esetleg az intézményi ellátottság befolyásolja a munkaerőpiacra való visszatérés esélyeit. Ez a tendencia országos, sőt nemzetközi viszonylatban is megfigyelhető. Egy nőnek nehezebb a munka világába való visszakkerülés, az családi élet egyensúlyban tartása és az egyéb teendőik miatt.

Ezért is fontos, hogy a nők elhelyezkedésének javítása érdekében oktatási, képzési lehetőségeket biztosítsunk, valamint olyan intézményi háttér is a rendelkezésükre álljon, ahol biztonságban tudhatják gyermekeiket, amíg dolgoznak.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	38	44	49	57
20 éves és fiatalabb	fő	1	1	0	1
	%	2,6%	2,3%	0,0%	1,8%
21-25 év	fő	4	9	3	9
	%	10,5%	20,5%	6,1%	15,8%
26-30 év	fő	6	5	5	2
	%	15,8%	11,4%	10,2%	3,5%
31-35 év	fő	2	4	5	4
	%	5,3%	9,1%	10,2%	7,0%
36-40 év	fő	3	6	6	7
	%	7,9%	13,6%	12,2%	12,3%

⁹ Annak ellenére, hogy azt a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet nem tartalmazza, e pont esetében javasolt a nyilvántartott álláskeresők számára, arányára vonatkozó információkat is rögzíteni a HEP-ben. Ld. a sablonhoz tartozó 3.2.1. sz. adattáblát.

41-45 év	fő	2	3	8	7
	%	5,3%	6,8%	16,3%	12,3%
46-50 év	fő	7	6	6	8
	%	18,4%	13,6%	12,2%	14,0%
51-55 év	fő	8	8	14	13
	%	21,1%	18,2%	28,6%	22,8%
56-60 év	fő	5	2	1	5
	%	13,2%	4,5%	2,0%	8,8%
61 év felett	fő	0	0	1	1
	%	0,0%	0,0%	2,0%	1,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.2. táblázat a regisztrált álláskereső számát mutatja korcsoportok szerinti bontásban. A 2011-es adatokat vizsgálva láthatjuk, hogy a legmagasabb értékek a 21-25 és az 51-55 évesek korcsoportjában jelentkeznek. 2011-ben a 21-25 évesek között 15,8% az álláskereső aránya. Ez az adat rámutat arra, hogy a fiatal pályakezdők elhelyezkedési gondokkal küzdenek. Számukra segítséget kell nyújtani, akár programok keretében, akár foglalkoztatási lehetőségek felderítésével. A munkáltatoknak fenntartásaik vannak a pályakezdőkkel szemben, ezt a nézőpontot kellene megváltoztatni. Gyakorlati helyek biztosításával, önkéntes munkával lehetne erősíteni a keresleti és a kínálati oldal közötti bizalmat és átjárást.

Az 51-55 évesek között 22,8% a regisztrált álláskereső aránya, ami kiugróan magas, a többi korcsoporttal összevetve. Aki ilyen idős korban veszíti el a munkáját valamilyen ok miatt, annak segíteni kell, hogy ismételten munkába tudjon állni. Kimondva, kimondatlanul sajnós ez a tendencia az életkorral összefüggő és a teljesítőképeséget méltató előítéletből fakadhat. Meg kell találni azokat a csatornákat, amiken keresztül újra dolgozhatnak, legalább arra az időre, amíg a nyugdíjkorhatárt vagy a kellő szolgálati időt el nem érik. Épp ez a nehézség ennél a korcsoportnál, hogy kevesebb munkaidőt, esetleg kímélőbb munkakört kapjanak. Ám azt nem szabad elfelejteni, hogy ez a korosztály tapasztalt és a legtöbb esetben stabil családi háttérrel rendelkezik, így munkavállalásukat ez mindenképpen erősítheti. Ezeket az értékeket kell kidomborítani esetükben.

b) alacsony iskolai végzettségűek¹⁰ foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	38	0	0,0%	17	44,7%	21	55,3%
2009	45	1	2,2%	24	53,3%	20	44,4%
2010	50	1	2,0%	24	48,0%	25	50,0%
2011	43	2	4,7%	22	51,2%	19	44,2%

A 3.2.6. táblázatból kiolvasható, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül 8 általánosanál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező ember 1-2 fő van a településen.

8 általános és annál magasabb iskolai végzettségűek azok, akiknek segíteni kell munkalehetőségeket keresni. Számukra biztosítani kell a segítséget, hogy együtt tudjanak működni a Munkaügyi Központtal,

¹⁰ Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. Ft. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

valamint informálni kell őket a lehetőségekről. A Kecskeméti Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége, Kecskeméten a Klapka u. 34. szám alatt érhető el mindenki számára.

c) közfoglalkoztatás

Az önkormányzat és az ADUKÖVIZIG kiemelt közmunka programja által jelenleg és az elmúlt 2 évben jelentős számú közmunkás foglalkoztatását biztosította és biztosítja. Helyi munkalehetőség hiányában a települési közmunkaprogram mintegy 20 fő foglalkoztatását biztosítja.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Kistelepülés lévén helyben sajnos kevés a munkalehetőség. Vállalkozások, cégek is kis számban képviseltetik magukat a településen.

A környező településeken való munkavállalást az autóbusszal való utazás könnyíti meg. Vonat sajnos nem közlekedik Kunbaracsot érintve.

A megyeszékhely autóbusszal átlagban 50 perc alatt közelíthető meg, közvetlen járással.

Érdemes lenne javítani a vállalkozó kedvet a településen, valamint minden pályázati lehetőséget megragadni a fejlesztések érdekében.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Könyvtár, Információs és Községi Hely működik a településen, címe Kunbaracs, Kölcsey Ferenc u. 3. Községi internet hozzáférési pontként is működik, valamint a lakosság részére ingyenesen idegen nyelvi és számítógépes alapismereteket segítünk elsajátítani és az elektronikus ügyintézését is segítjük. Ezen szolgáltatások a fiatalok számára is hasznosak lehetnek és segíthetik a munkaerőpiacra való bekerülést.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A megyeszékhelyen, Kecskeméten érhetőek el munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások, de helyben az előző e, pontban említett Könyvtár, Információs és Községi Hely is minden segítséget megad a különböző szolgáltatások feltérképezéséhez, a felnőttképzési és foglalkoztatási programokhoz.

g) mélyszegénységben élők és romák¹¹ települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Mélyszegénységben élőket és romákat nem foglalkoztat és korábban sem foglalkoztatott az önkormányzat saját fenntartású intézményében.

¹¹ Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Ez nem egy egyszerű terület. Mindenki tudja, hogy léteznek kimondott és kimondatlan diszkriminációs jelenségek. Nem könnyű ezeket bizonyítani. Igyekeznünk kell a sztereotípiákat, berögzött dolgokat szemléletváltással ellensúlyozni. Esélyt és lehetőséget kell biztosítani mindenki számára. Településünkön is ezt a hozzáállást igyekszünk erősíteni, egyelőre nincs tudomásunk ilyen jellegű diszkriminációról.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	456	5	1,1%
2009	447	4	0,9%
2010	443	3	0,7%
2011	445	0	0,0%

A 3.3.1. táblázat az álláskeresési segélyben részesülők számáról ad információt a településen, ezen adatok száma alapján csökkenő tendencia figyelhető meg.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
		fő	%
2008	38	9	23,7%
2009	45	10	22,2%
2010	50	9	18,0%
2011	43	6	14,0%

3.3.2. táblázatból leolvasható, hogy 2009-től itt is csökkenés figyelhető meg a járadékra jogosultak számában.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők	
	fő	15-64 évesek %-ában
2008	18	0,04
2009	7	0,02
2010	8	0,02
2011	9	0,02

A fenti táblázat a Kunbaracs településen rendszeres szociális segélyben részesítettek számát mutatja. Az adatsorokból kiolvasható, hogy 2009-től növekedés tapasztalható a segélyezettek számában.

Ez a gazdasági helyzet és az egyre nehezebb életkörülmények miatti nagyobb arányú igénylések függvényében alakulhatott így.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.¹²

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	127	0
2009	12	0
2010	22	0
2011	34	0

A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg. A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma 2009-től folyamatos emelkedést mutat. Sajnos ez az adat azt mutatja, hogy egyre több embernek van szüksége támogatásra, ahhoz, hogy otthonukat ne veszítsék el, ne kapcsolják ki a közművek a szolgáltatásaikat (vizet, villanyt, gázt).

¹² Éves jelentés a lakhatási szegénységről, 2011. Habitat for Humanity Magyarország, 2012. június

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)	bérlakás állomány (db)	szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
				ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	327	2	2	0	0	0
2009	328	2	2	0	0	0
2010	328	2	2	0	0	0
2011	329	2	2	0	0	0
2012	329	2	2	0	0	0

a) bérlakás-állomány

A fenti táblázatból leolvasható, hogy Kunbaracson 2 db bérlakás áll rendelkezésre.

b) szociális lakhatás

A 3.4.1 számú táblázat mutatja, hogy 2 db szociális lakás van a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs ilyen lakás a település közigazgatási területén.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Településünkön elégtelen lakhatási körülményben tudomásunk szerint 1 fő él. Veszélyeztetett lakhatási helyzet szerencsére nem volt az elmúlt időszakban, illetve 1 két fős család esetében sikerült időszonni elhelyezést biztosítani az ott lakók esetében.

e) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten tud csak támogatásokat nyújtani.

A 3.4.3 táblázat azt mutatja, hogy mennyien részesültek lakásfenntartási támogatásban. A számok azt mutatják, hogy 2009-től egyre több esetben kérték ezt a támogatást.

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak.

Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.
Nagyon fontos, hogy településünk lakóinak megpróbáljunk segíteni, amennyiben ilyen probléma merül fel.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Villanynélküli tanyákon élők esetében az alapvető komfort hiánya jelentkezik, szilárd burkolatú utak hiányában nem megfelelő a közlekedési infrastruktúra, vezetékes víz nincs. A tanyagondnoki szolgálat segíti a tanyai gyermekek oktatási intézménybe való szállítását. Internet esetlegesen megoldott a tanya elhelyezkedésétől függően.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön nincs szegregátum.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Mivel telepek, szegregátumok nem jellemzőek, így ilyen körülmények között élő emberekről sem tudunk.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön működik orvosi rendelő és gyógyszerár Kunbaracs, Kossuth Lajos u. 19. szám alatt. Itt mindenki számára elérhetőek az egészségügyi alapszolgáltatások. A különböző szakellátások a megyeszékhelyen, Kecskeméten vehetők igénybe.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A különböző prevenció és szűrő programok szintén az orvosi rendelőben érhetőek el, amennyiben az orvos rendelkezik a megfelelő eszközökkel.

Az Ölelő Kéz Alapítvány „Egészségügyi rendezvény a Homokhátság lakosságának” LEADER pályázat keretében szűrési programokat szervez 2013. októberében.

Kunbaracson a kerekegyházi Móra Ferenc Általános Iskola Kunbaracsi Telephelyén valósul meg, a szűrő programok a következők:

Egészségügyi felvilágosítás, egészségfejlesztés.

Szív-és érrendszeri szűrés (vérnyomás, vércukorszint, koleszterin, triglicerid szint mérése, testtömeg index meghatározás) életmódbeli tanácsadás, diétás tanácsadás.

Urológia vizsgálatok, prosztatata kérdőív, inkontinencia tanácsadás
Anyajegyszűrés, bőrvizsgálat, dermatoszkópos szűrés, bőrápolási tanácsadás, fényvédelmi tanácsadás
Ortopédiai szűrések: gerincszűrés, lúdtalp vizsgálat, tanácsadás
Csoportos tartásjavító torna gyerekeknek
Hallásvizsgálat

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Helyben ezek az ellátások nem érhetőek el. A megyeszékhelyen biztosítottak a fejlesztő és rehabilitációs ellátások.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvodai, iskolai és szociális étkezést a kerekegyházi iskola konyhája biztosítja. A tanyagondnoki szolgálat helybe szállítja az ebédet.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A labdarúgó sport képviselteti magát településünkön. A Kunbaracs KSE labdarúgó csapat várja a fiatal tehetségeket és mindenkit, aki kedvet érez a focihoz.

Ezen kívül a Kunbaracsi Sport Egyesület a község sportéletének, szakosztályok, közösségek működésének elősegítését is szorgalmazza. Ennek érdekében évek óta rendszeresen együttműködnek helyi civil szervezetekkel, amely együttműködés célja az egészséges életmód kialakítása Kunbaracs község lakói számára. Szerveznek családi sport délutánokat, kosárlabda meccseket hétféteken, falunapi rendezvényeken kispályás foci meccseket, ügyességi sport versenyeket is tartanak nagy sikerrel. Programjaik részei a települési egészségterv sikeres megvalósításának.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Tanyagondnoki szolgálat évek óta működik a településen, ő szállítja a rászorulókat orvoshoz, egészségügyi szakellátásra. Szociális étkezés keretében ellátottaknak helybe szállítja az ebédet.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Mindenki egyenlő módon veheti igénybe a különböző szolgáltatásokat. Nincs tudomásunk róla, hogy bárkit is hátrányos megkülönböztetés ért volna ezen területen.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Egyenlő módon férnek hozzá az ellátásokhoz a társadalom különböző csoportjai. Aki megteheti esetleg magánorvoshoz jár, de a többség az alap orvosi ellátásokat helyben veszi igénybe, különösképpen azok akik hátrányos helyzetben vannak.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Kunbaracson a Könyvtár, Információs és Közösségi Hely, valamint a kerekegyházi Móra Ferenc Általános Iskola Kunbaracsi telephelye vehető igénybe a közösségi élet gyakorlásához. Összegyűlhetnek a helyi lakosok megbeszélni a problémáikat, valamint a különböző rendezvények megszervezése céljából is tarthatnak összejöveteleket.

A www.kunbaracs.hu oldalon pedig online formában érhetőek el a település életét érintő és befolyásoló információk, hírek, valamint hirdetések is felkerülhetnek ide. A honlap információkkal szolgál mindenki számára.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Kistelepülés lévén Kunbaracson etnikai konfliktusok nem jellemzőek. A település lakói békésen, egymást segítve élik mindennapjaikat.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az összefogás jellemző településünkön. A különböző helyi rendezvények megszervezésében és lebonyolításában is szívesen segítkeznek az itt élők.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Kunbaracs településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas a tartós munkanélküliek aránya	a tendencia visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül - képzések, továbbképzés szervezése, részmunkaidős foglalkoztatás és távmunka szorgalmazása a foglalkoztatóknál és a célcsoportban

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Elsőként áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembé vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzübeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembé vétel,
- b) a családba fogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,

- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátott jogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni¹³. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

- nyugellátásban,
- korhatár előtti ellátásban,
- szolgálati járandóságban,
- balett művészeti életjáradékban,
- átmeneti bányászjáradékban,
- időskorúak járadékában vagy
- olyan ellátásban

¹³ A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet Gyvt-ben rögzített definíciója a sablon készítésekor még nem ismert.

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll pénzbeli támogatást folyósít. (Gyvt. 20/C. § (1))

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	1	1
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0

A 4.1.1. táblázat adatai alapján elmondhatjuk, hogy 2009 és 2011 között nem volt veszélyeztetett kiskorú gyermek a településen, valamint azt is, hogy védelembe vétel nem történt ezen időszak alatt.

A szülők lehetőségeikhez mérten próbálják a legtöbbet megadni gyermekeiknek és rendezett családi körülményeket biztosítani számukra. Ez sokszor nem könnyű feladat a nehéz gazdasági helyzet miatt.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Fontos, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a megemelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik is

elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban – vagy egyéb más okból – nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni házastársuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását. Mindezen okok éppen a legszegényebb, legrászorulóbb családokat érintik.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	51	2	0	0	0
2009	65	7	0	0	0
2010	79	7	0	0	0
2011	86	6	0	0	0

Kunbaracson 2008-tól 2011-ig a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről évre növekedett. 2011-ben 86 főt részesítettek ebben a kedvezményben. Ez az adat a családok anyagi helyzetének romlását is jelzi egyben. Egyre több ember szorul rá, hogy igénybe vegye a rendszeres gyermekvédelmi támogatást.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Helyi juttatást nem tudunk biztosítani, de gesztus értékű helyi ifjú polgárrá fogadási ceremónia van minden év őszén a születési napokhoz kapcsolódva. Emléklap kerül átadásra minden újszülött édesanyjának.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	13	19	19	0	0
2009	13	18	18	0	0
2010	17	16	16	0	14
2011	16	10	10	0	44

4.1.3. táblázat mutatja, hogy az ingyenes tankönyvellátásban és ingyenes iskolai étkeztetésben részesülők száma csökkenő tendenciát mutat 2011-ig.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nincs a településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A 3.4. és 3.5 fejezetben már kifejtettük, hogy sem telep, sem szegregátum nincs a településen, így ilyen környezetben élő gyermek sincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	21	21
2009	1	16	16
2010	1	15	15
2011	1	14	14

A településen 1 védőnő látja el a védőnői feladatokat. A gyermekek száma csökkenést mutat így 1 fő elegendő ezen teendők elvégzéséhez, egyre kevesebb gyermek jut a helyi védőnőre.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

1 orvos látja el a feladatokat településünkön. Mind a felnőtt, mind a gyermekorvosi feladatokat is ő viszi. Orvosi ügyelet gyermekek részére Kecskeméten vehető igénybe. Fogorvos Kerekegyházán, valamint Kecskeméten érhető el, ugyan úgy mint a különböző szakorvosi ellátások.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A speciális ellátások szintén a megyeszékhelyen vehetőek igénybe, azoknak akiknek szükségük van rá.

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti szolgálat működik, helyben heti egy alkalommal tartanak fogadó órát az önkormányzatnál. A gyermekjóléti szolgáltatást 11 gyermek veszi igénybe. Nyári táborozást és az ünnepekhez kapcsolódó programokat szerveznek számukra. (pl. ruhaosztás)

e) gyermekvédelem

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Amint azt a 4.1.2 számú táblázat is mutatja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma évről-évre nő Kunbaracson. A családoknak, csonka családoknak szükségük van különböző kedvezményekre, támogatásokra, mert anyagi helyzetük nem minden esetben megfelelő ahhoz, hogy

gyermeküket/gyermeküket megfelelő körülmények között tudják felnevelni vagy meg tudják venni a szükséges dolgokat.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Helyben a jegyző dönt a védelembevételről, adott esetben a családból való kiemelésről. Kunbaracson védelembevétel eddig 1 esetben történt 2008-ban, ezt a 4.1.1 táblázat mutatja.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Védőnő, gyermekjóléti szolgálat tud helyben segítséget nyújtani.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A labdarúgó sport képviselteti magát településünkön. A Kunbaracs KSE labdarúgó csapat várja a fiatal tehetségeket és mindenkit, aki kedvet érez a focinhoz.

Ezen kívül a Kunbaracsi Sport Egyesület a község sportéletének, szakosztályok, közösségek működésének elősegítését is szorgalmazza. Ennek érdekében évek óta rendszeresen együttműködnek helyi civil szervezetekkel, amely együttműködés célja az egészséges életmód kialakítása Kunbaracs község lakói számára. Szerveznek családi sport délutánokat, kosárlabda meccseket hétfőeken, falunapi rendezvényeken kispályás foci meccseket, ügyességi sport versenyeket is tartanak nagy sikerrel. Programjaik részei a települési egészségterv sikeres megvalósításának.

Ezen rendezvények a gyerekek számára is mind elérhetőek és egészségfejlesztésük, sportolási lehetőségeik kielégítését célozzák meg.

Könyvtár, Információs és Községi Hely működik a településen, amely a gyermekek számára is igénybe vehető. Községi internet hozzáférési pontként is működik, így az internetezni vágyó fiatalok, valamint azok, akik szeretnek olvasni, ellátogathatnak és eltölthetik szabadidejüket nálunk.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, egyben 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy (2012-ben) legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló [1997. évi XXXI. törvény 151. § \(1\) bekezdés g\) pontja](#) alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

A nyári gyermekétkeztetés biztosítására több éve lehetősége van az önkormányzatoknak, de az egyszeri meleg étel biztosítására több esetben tartós élelmiszer, konzerv formájában került sor, amely nem garantálja a gyermekek szükségleteinek figyelembe vételét.

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A törvény 146. § (4) bekezdés értelmében a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, hetes bölcsődében, a családi napköziben, a családi gyermekfelügyelet során, az óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai diákotthonban, kollégiumban, illetve az itt szervezett externátusi ellátásban, az általános iskolai menzai ellátás, továbbá – ha külön jogszabály másképpen nem rendelkezik – középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben, illetve a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében, a szociális nyári gyermekétkeztetés keretében nyújtott étkeztetésre. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A kedvezményekre vonatkozó jogszabályok: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, az éves költségvetési törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény, az éves költségvetési törvény végrehajtási rendelete a települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából adott évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól (2012-ben a 23/2012. (IV. 18.) NEFMI rendelet)

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	13	19	19	0	0
2009	13	18	18	0	0
2010	17	16	16	0	14
2011	16	10	10	0	44

A 4.1.3 számú táblázat mutatja, hogy az óvodáskorúak között 2010-ben volt a legmagasabb, 17 fő. Az általános iskolában ingyenes étkeztetésben részesülők száma csökkenő tendenciát mutat. 2011-ben már csak 10 fő jutott hozzá díjmentesen az iskolai ételhez. A tankönyv ellátásra ugyan ezek a számok vonatkoznak, mint ahogy azt a fenti táblázatból kiolvasható.

A nyári étkeztetésre az a jellemző, hogy egyre többen igénylik. 2011-ben már 44 fő kérte a szünidei étkeztetést.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem jellemző településünkön. Mindenki azonos módon, anyagi helyzetétől függetlenül veheti igénybe a különböző szolgáltatásokat, lehetőségeket.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Hátrányos helyzetű tanulók számára a MOZAIK levelező verseny nyújt lehetőséget a tehetség kibontakoztatására. REÁL-os osztálykassza programban évek óta részt veszünk és az osztály kirándulásokat ebből finanszírozzuk.

Rászorulóknak kedvezményes táborozási lehetőséget szervez a gyermekjóléti szolgálat

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kunbaracson az általános iskola 1-4 osztálya működik összevonásban, egy tanulócsoprtban a kerekgyházi Móra Ferenc Általános Iskola Telephelyeként.

Fogalmak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékossg együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés.” A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere¹⁴ (IPR)

¹⁴ A kézirat lezártakor hatályos szabályozók: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. fejezet: Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások 67. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai 171. §, 172. § és 68. Az óvodai fejlesztő program megszervezése 173. §. Magyar Közlöny. 2012. augusztus 31., valamint:

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képesség kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanuló vesz részt.

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Kunbaracson az általános iskola 1-4 osztálya működik összevonásban, egy tanulócsoporthoz a kerekegyházi Móra Ferenc Általános Iskola Telephelyeként. Ebben a tanulási formában mindenki együtt vesz részt, senki nincs kirekesztve. Amennyiben sajátos nevelési igényű gyermek is van a csoportban, esetleg olyan, aki magatartási nehézségekkel küzd, azt a pedagógusok külön is segítik a tanulásban. Az órákon is figyelemmel kísérik.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A BTM-es tanulók fejlesztése helyben, pedagógus közreműködésével történik. Szükség esetén gyógypedagógus, iskola pszichológus a kerekegyházi anya intézményben elérhető.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Mivel az általános iskola 1-4 osztálya összevonásban működik, így elkülönítés, megkülönböztetés nem jellemző, valamint az intézményen belüli szegregáció sem.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A helyben működő iskola pedagógusai mindent megtesznek, hogy a gyerekek ne maradjanak le nagyvárosban élő kortársaikhoz képest. Tudásuk szintje megegyezik más intézményekben tanulókéhoz képest. Ismereteiket széleskörűen bővítik. Tanulmányi versenyeken a helyi iskolások részt vesznek. Szavalni, és levelező tanulmányi versenyeken is részt vesznek. Helyi szintű mesemondó versenyeket is rendeznek.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A Kunbaracsi Kulturális Egyesület Badacsonytördemic Önkormányzatával baráti együttműködést valósít meg, akik az elmúlt nyáron kedvezményes táborozási lehetőséget biztosítottak gyermekeink számára. Ez a lehetőség a jövőben is rendelkezésünkre áll. A helyi gyermeküdülő szintén kedvezményes táborozási lehetőséget biztosít a helyi és szomszédos település gyermekei számára.

A felsőoktatásban résztvevő diákoknak Bursa Hungarica támogatás biztosított.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Iskola, óvoda akadálymentesítése	Pályázati lehetőségek kihasználása
Kihasználtság alacsony mértékű	Nevelési intézmények népszerűsítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	239	202	221	182	18	20
2009	233	194	210	172	23	22
2010	231	190	206	165	25	25
2011	236	193	218	168	18	25

A munkanélküliek között megfigyelhető, hogy a nők száma szinte minden esetben magasabb, kivéve a 2009-es és 2010-es évet.

Amint az a 3.2. a, pontban is látható volt a nők elhelyezkedése, foglalkoztatottsága odafigyelést igényel. Az ott említett megoldási lehetőségek, javaslatok itt is érvényesek.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Helyi Könyvtár, Információs és Községi Hely működik a településen, címe: Kunbaracs, Kölcsey Ferenc u. 3. Községi internet hozzáférési pontként is működik, valamint a lakosság részére ingyenesen idegen nyelvi és számítógépes alapismereteket segítünk elsajátítani és elektronikus ügyintézés is segítjük.

Ezen szolgáltatások a nők, anyák számára is hasznosak lehetnek és segíthetik a munkaerőpiacra való visszakerülést. Az ingyenesen elsajátítható idegen nyelvi képzés és számítógépes alapismeretek nagyon hasznosak lehetnek a későbbiekben. Az internet segítségével az álláskeresés is szélesebb körűvé válhat.

A megyeszékhelyen, Kecskeméten érhetőek el munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások, de helyben az előbb említett Információs és Községi Hely is minden segítséget megad a különböző szolgáltatások feltérképezéséhez, a felnőttképzési és foglalkoztatási programokhoz.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az előző b, pontban említett lehetőségeket az alacsony iskolai végzettségű nők számára is fel tudjuk ajánlani ezzel is hozzájárulva az elhelyezkedési lehetőségeik esélyeinek javításához.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség).

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Az intézményi ellátottság megfelelő, óvodával, iskolával rendelkezik településünk. A helyi igényeket kiszolgálják a meglévő szolgáltatások. Esetlegesen igényfelmérésre lehetne sort keríteni, amiben megkérdeznénk, hogy milyen módon lehetne még segíteni, hogyan tudnánk még jobban tehermentesíteni a szülőket.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	21	21
2009	1	16	16
2010	1	15	15
2011	1	14	14

Az egészségügyi alapszolgáltatások egy részét helyben el tudják érni az édesanyák, amit nem, azt Kecskeméten esetleg Kerekegyházán tudják igénybe venni. Orvos, védőnő segít a településen élőknek, ha szükséges. Őket lehet felkeresni és érdeklődni, informálódni családtervezés, anya- és gyermekgondozás területén.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Nincs tudomásunk a településen ilyen jellegű erőszakos cselekedetről, de ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat elő. Fontos, hogy kialakuljon egy jelzőrendszer, amely jól működik és segítséget tud nyújtani, valamint felhívja az erőszakot elszenvedők figyelmét a lehetőségeikre, jogaikra.

Helyben a jelzőrendszer tagja az orvos, a védőnő, házi gondozó, adott esetben az óvoda, iskola dolgozó, rendőrség és a polgárőrség is.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Helyben a védőnő is tud információval szolgálni, de legközelebb a megyeszékhelyen érhető el anyaoththon és egyéb szolgáltatás.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2008	7	1
2009	7	1
2010	4	1

Kunbaracson a képviselő testület tagjai között mindösszesen 1 fő nő. Ez egy igen alacsony szám. Érdemes lenne szorgalmazni, bízgatni a hölgyeket, hogy vállaljanak nagyobb szerepet a település képviselőtestületében.

Más intézményeinkben, az óvodában, iskolában, könyvtárban valamint az önkormányzatnál is nagyobb számban dolgoznak vezető beosztásban nők, mint férfiak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A jellemző társadalmi problémák, amelyek a nőket érintik elvételre településünkön is jelen vannak. Ezek megoldására különböző programokkal, szerveződésekkel, akár klubok alakításával is lehet megoldást találni. A Kunbaracsi Kulturális Egyesület tagjai között többségben vannak a nők, akik megvalósíthatják önmagukat, hangot adhatnak véleményüknek, elvárásaiknak és elképzeléseiknek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkanélküliség aránya a nők esetében magas.	Képzési programok indítása, a távmunka és a részmunka elősegítése.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	318	331	649	49%	51%
0-2 évesek					
0-14 éves	46	40	86	53%	47%
15-17 éves	13	8	21	62%	38%
18-59 éves	165	221	386	43%	57%
60-64 éves	23	15	38	61%	39%
65 év feletti	71	47	118	60%	40%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2-es számú táblázat a 2011-es népességi adatokat mutatja Kunbaracs településre vonatkozóan. A 60 év feletti korosztály létszáma 156 fő, ami azt jelenti, hogy a teljes lakosság 24%-a betöltötte a 60 éves kort. A nemek szerinti bontást figyelve, elmondható, hogy ebben a korosztályban a nők vannak többen. A 60 év feletti lakosok körében 60% a nők aránya és 40% körüli a férfiaké.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	157	104	151,0%
2008	104	97	107,2%
2009	114	95	120,0%
2010	119	92	129,3%
2011	118	86	137,2%

Az öregedési indexet figyelembe véve elmondható, hogy a 65 év feletti állandó lakosok száma magasabb, tehát többségben vannak az idősek a fiatalokhoz képest.

A táblázatból az is kiolvasható, hogy 2008-tól 2010-ig, ha kicsivel is, de növekedett a 65 év feletti lakosok száma.

Az előbbi adatok alapján érdemes elgondolkodni, hogy a Kunbaracson élő idősek számára milyen programokat lehetne szervezni, hogyan lehetne javítani élethelyzetükön.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	86	119	205
2009	82	114	196
2010	80	113	193
2011	78	109	187

A 6.1.1 táblázat a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számát mutatja. Az adatok alapján elmondható, hogy 2008-tól kezdve csökken azok száma, akik részesülnek ebben az ellátásban. Megfigyelhető továbbá az is, hogy a 2008 és 2011 közötti időszakban több nő részesült nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban, mint férfi.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma	
	fő	fő	%
2008	38	1	3%
2009	45	2	4%
2010	50	3	6%
2011	10	3	30%

A fenti táblázat adatai alapján a regisztrált munkanélküliek aránya egyre csökken, viszont az 55 év feletti álláskeresők aránya növekszik. Országosan is jellemző ez a tendencia, mivel az 55 év feletti munkavállalási esélyei igen csekélyek.

Arról, hogy a már nyugdíjas személyek vállalnak-e munkát nem áll rendelkezésünkre konkrét helyi adat, de valószínűsíthető, hogy akinek az egészségi állapota, valamint a lehetőségei engedik az szívesen vállal munkát plusz jövedelem szerzés céljából.

b) tevékeny időszak (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősek élethosszig tartó tanulását elősegítendő a helyi Könyvtár, Információs és Községi Hely, internet hozzáférési pontként is működik, valamint a lakosság részére ingyenesen számítógépes alapismereteket segítünk elsajátítani és elektronikus ügyintézés is segítjük. Ez az idősek számára is igénybe vehető. Akit érdekel a számítógép használata, az interneten való keresgélés és olvasás, azt szívesen látják és segítenek nekik megtanulni a különböző programok használatát.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	38	44	49	57
20 éves és fiatalabb	fő	1	1	0	1
	%	2,6%	2,3%	0,0%	1,8%
21-25 év	fő	4	9	3	9
	%	10,5%	20,5%	6,1%	15,8%
26-30 év	fő	6	5	5	2
	%	15,8%	11,4%	10,2%	3,5%
31-35 év	fő	2	4	5	4
	%	5,3%	9,1%	10,2%	7,0%
36-40 év	fő	3	6	6	7
	%	7,9%	13,6%	12,2%	12,3%
41-45 év	fő	2	3	8	7
	%	5,3%	6,8%	16,3%	12,3%
46-50 év	fő	7	6	6	8
	%	18,4%	13,6%	12,2%	14,0%
51-55 év	fő	8	8	14	13
	%	21,1%	18,2%	28,6%	22,8%
56-60 év	fő	5	2	1	5
	%	13,2%	4,5%	2,0%	8,8%
61 év felett	fő	0	0	1	1
	%	0,0%	0,0%	2,0%	1,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. Az eredmények azt mutatják, hogy más korcsoporthoz képest az idősebb korosztályban magasabb a munkanélküliek száma, hiszen az 51-55 éves korosztályban kiugróan magas 13 fő a munkanélküli a 2011-es évben, az 56-60 év közöttiekénél pedig 5 fő.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Településünkön működik orvosi rendelő és gyógyszertár Kunbaracs, Kossuth Lajos u. 19. szám alatt. Itt az idősek számára elérhetőek az egészségügyi alapszolgáltatások. A különböző szakellátások a megyeszékhelyen, Kecskeméten vehetők igénybe. Szociális étkeztetésben közreműködik a házi gondozó és a tanyagondnok is.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi rendezvények és egyéb szolgáltatások, amelyek a településen igénybe vehetőek az idősek számára is elérhetőek.

Nyugdíjas Klub is működik településünkön, amely a helyi idősek közösségét fogja össze. Közös is ellátogatnak a különböző rendezvényekre, de maguknak is szívesen szerveznek kellemes időtöltést.

A Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub 2011. április 2-án ünnepelte fennállásának 20. évfordulóját. Taglétszámuk 23 fő. A klubtagok a Faluházban kedd délutánonként szoktak találkozni, beszélgetni, dalolgatni, kártyázni. Az országos szövetség mellett szoros kapcsolatot ápolnak a környező települések nyugdíjas klubjaival is.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz képest gyengébbnek mondható. A helyi Könyvtár, Információs és Községi Hely, internet hozzáférési pontként is működik, valamint a lakosság részére ingyenesen számítógépes alapismereteket segítünk elsajátítani. Ez az idősek számára is igénybe vehető. Akit érdekel a számítógép használata, az interneten való keresgélés és olvasás, azt szívesen látják és segítenek nekik megtanulni a különböző programok használatát.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Amint arról már korábban írtunk, a településen Nyugdíjas klub működik. A Gyöngyvirág Nyugdíjas Klub 2011. április 2-án ünnepelte fennállásának 20. évfordulóját. Taglétszámuk 23 fő. A klubtagok a Faluházban kedd délutánonként szoktak találkozni, beszélgetni, dalolgatni, kártyázni. Az országos szövetség mellett szoros kapcsolatot ápolnak a környező települések nyugdíjas klubjaival is. Ők különböző programokat szerveznek a saját szórakoztatásukra, valamint a helyi rendezvényeken is szívesen részt vesznek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek között veszély az elmagányosodás.	Tájékoztatás a különböző nekik szóló programokról, klubok működésének támogatása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Nem rendelkeznek olyan foglalkoztatási szakemberrel, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Településünkön is hasonló a helyzet. Ezen problémák mellett az is elmondható, hogy az információk hiánya miatt sem tudunk kellő segítséget nyújtani.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak.

Településünk a megfelelő körülmények és lehetőségek megteremtése érdekében, a célpályázatok felkutatását és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép-és hosszú terveinek elkészítését tűzte ki célul.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Tanyagondnoki szolgálat és házi gondozás működik hosszú évek óta településünkön, amely hatékonyan segíti a szociálisan rászorulókat.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Lehetséges, hogy a fogyatékos személy megfelelő információk hiányában nem részesül a számára jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásban. A településen élő ellátásban részesülők számát mutatja az alábbi táblázat.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma
2008	13
2009	14
2010	16

A 2008 és 2010 közötti időszakot vizsgálva elmondható, hogy 13-ról 16 főre növekedett a megváltozott munkaképességűek ellátásaiban részesülők száma.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az alábbiakban kiemeljük azokat a területeket jogszabályi hivatkozással, amelyek a fogyatékkal élő személyek jogait biztosítják.

- **Környezet:** A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))
- **Kommunikáció:** A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §) A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben

nehézséget okozhat. Javasoljuk, azoknak a szolgáltató szervezeteknek a bevonását, melyek professzionális segítséget nyújthatnak. Ilyenek például a jelnyelvi tolmácsszolgálatok, a könnyen érthető fordításokat készítő ÉFOÉSZ és tagszervezetei, a speciális eszközkölcsozók. Javasoljuk továbbá, hogy az önkormányzat érintett munkatársai kapcsolódjanak be olyan tréningekbe, képzésekbe, ahol ezek a tudások megtanulhatók, ilyenek egyebek mellett az EMMI és az FSZK Nonprofit Kft. képzései.

- Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviszheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)
- Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételekre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás.
- Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételeit, továbbá segédeszközöket. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)
- Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv. Javasoljuk, hogy az ehhez elengedhetetlen attitűdváltás eléréséhez a szolgáltatók vegyék igénybe az országban több helyen elérhető tréninglehetőségeket (GYEMSZI ETI és FSZK Nonprofit Kft. egyebek mellett), valamint igényeljék azokat a hozzáférést biztosító megoldásokat, melyekről a korábbiakban már szóltunk.
- Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).
- Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagylétszámú ápoló - gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokká. Ez a folyamat, bár pozitív kimenetelében bizonyosak vagyunk, mégis számos konfliktust rejt magában. Javasoljuk megismerni a folyamat jogszabályi hátterét, valamint azokat a szakmai módszertani anyagokat, melyek ezt a közösségi alapú szolgáltatások felé való elmozdulást segítik. A közösségi beilleszkedést segíthetik a fogyatékos emberek érdekvédelmi szervezetei is, így bevonásuk javasolt.
- Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás.

Az első kérdésre javasoljuk minden esetben rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoportot képviselőjének a bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, valamint a következő dokumentum áttekintését - Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés (<http://fszk.hu/bemutakozas/programirodak/akadalymentesitesi-programiroda/szakmai-anyagok/segedlet-a-kozszoigaltatasok-egyenlo-eselyu-hozzaferesenek-megteremtesehez-komplex-akadalymentesites/>). A másik kérdésre, mely a forrásteremtésre vonatkozik, javasoljuk, hogy történjen Európai Unió pályázatfigyelés.

- A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §]). Az érintett célcsoport sok esetben nem rendelkezik megfelelő információval a saját jogai és lehetőségei tekintetében. Javasoljuk, hogy legyen számukra lehetőség hozzáférni a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal honlapjához, továbbá azokhoz a jogsegély szolgáltatásokhoz, amelyeket érdekvédelmi szervezeteik nyújtanak a számukra.
- A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossgal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseletének lehetőségének támogatása kiemelt feladat. Javasoljuk, hogy ennek érdekében alakuljanak ki az együttműködésre és a párbeszédre lehetőséget adó fórumok akár az önkormányzat kezdeményezésére, ahol a fogyatékos emberek a „Semmit rólunk nélkülünk!” elvnek megfelelően bekapcsolódhatnak a róluk szóló döntések alakításába.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Gyógyszertár akadálymentesített, orvosi rendelő, önkormányzat, iskola, óvoda, könyvtár, információs és közösségi hely azonban nincs akadálymentesítve. Ezek megközelítésének biztosításához EU-s pályázatfigyelés keretében próbál az önkormányzat forrást találni.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Nincs teljes körűen megoldva Kunbaracson. A jövőbeni fejlesztéseknél, amennyiben lehetőség van rá, esetleg pályázati forrásból megoldva, figyelemmel leszünk a tervezésnél és kivitelezéseknél, az Európai Unió irányelvek szem előtt tartásával.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Kevés információnk van erről a területről. A magán szektor részéről pedig szinte semmilyen adatszolgáltatási kötelezettségük nincs az önkormányzat felé, erre a témára vonatkozóan. Azt tudjuk, hogy az akadálymentesítés komoly feladatként áll a jövőben a vállalkozások előtt is.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Nincs megoldva sajnos. A település fejlesztési tervben szerepel az akadálymentesítés és szem előtt tartjuk a jövőben. A különböző építkezések, átalakítások alakalmával igyekszünk figyelembe venni, hogy a

fogyatékkal élő személyek számára is megközelíthetőek és járhatóak legyenek a közösségi szintek és igénybe vehetőek legyenek a járdák, parkok.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Amennyiben az önkormányzatnak módjában áll segítséget nyújt a fogyatékkal élő személyek számára.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közintézmények, közösségi közlekedés akadálymentesítése.	Pályázati lehetőségek felkutatása.
Az Önkormányzatnak nincs tudomása olyan cégről, mely vállalná a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását	Munkáltatók tájékoztatása a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása esetén igénybe vehető kedvezményekről. Távmunka támogatása együttműködve a munkaügyi központtal.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Civil szervezetek:

Kunbaracsi Boróka Alapítvány
Kunbaracsi Kulturális Egyesület
Kunbaracsi Polgárőr Egyesület
Kunbaracsi Sport Egyesület
Kunbaracs Községért Alapítvány

A helyi Római Katolikus Templomban a hívek gyakorolhatják vallásukat, vasárnaponként szentmisét tartanak a híveknek. A könyvtárban minden páros hét vasárnapján istentisztelet van a református híveknek.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat és a civil szektor szoros együttműködésben állnak, közösen segítve a helyi lakosokat, hátrányos helyzetű embereket, valamint a közösségi programok megszervezését és lebonyolítását is együtt viszik véghez. Amennyire a lehetőségek engedik anyagi, tárgyi feltételek biztosításával is próbálnak hozzájárulni a közös érdekekhez és segítséget nyújtani a rászorulóknak. Nemzetiségi önkormányzat nem működik Kunbaracson.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Ladánybene és Kunbaracs Közég Önkormányzata közös hivatalt tart fenn, közös költségvetéssel hatékonyan. Feladatellátó szociális társulásnak is tagja vagyunk Kerekegyháza központtal.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Amint azt már korábban említettük Kunbaracson nem működik nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Kunbaracsi Boróka Alapítvány

Kunbaracs község lakóhelyi életlehetőségének javítása, a közösség az egyén közös érdekeinek kielégítése.

Kunbaracsi Kulturális Egyesület

Az egyesület alapvető célja a kulturális élet fellendítése, ezen belül a népi hagyományok ápolása, megőrzése, öntevékeny kulturális csoportok szervezése, segítése, sportolási lehetőségek fejlesztése, valamint a kor követelményeinek is megfelelő digitális írástudás térnyerésének elősegítése, a naprakész információ szolgáltatás biztosítása.

A célok megvalósítása érdekében pályázatokat készítenek, kulturális, sport és szabadidős rendezvények szervezésében vesznek részt. Helyi és térségi közösségekkel, civil szervezetekkel, az önkormányzattal és intézményeivel együttműködve képviseljük a településen élők érdekeit.

Kunbaracsi Polgárőr Egyesület

A Kunbaracsi Polgárőrség 1994. őszén alakult 16 fővel. Bűncselekmények megelőzése, vagyonvédelem biztosítása céljából, valamint a helyi lakosok összefogását erősítve, megvédeni és megelőzni a bűncselekmények elkövetését. További céljuk környezetvédelmi jelentőségű, mivel feltérképeznek illegális szemét-lerakókat és ennek megszüntetése érdekében együttműködnek a helyi önkormányzattal és mezőőrrel.

Kunbaracsi Sport Egyesület

A Kunbaracsi Községi Sportegyesület 2001. évben alakult újjá. Azóta futball csapata a megyei harmadosztály északi csoport tagja Kunbaracs KSE néven.

Az egyesület célja Kunbaracs község sportéletének, szakosztályok, közösségek működésének elősegítése. Ennek érdekében évek óta rendszeresen együttműködnek helyi civil szervezetekkel, amely együttműködés célja az egészséges életmód kialakítása Kunbaracs község lakói számára. Szerveznek családi sport délutánokat, kosárlabda meccset hétfőeken, falunapi rendezvényeken kispályás foci meccset, ügyességi sport versenyeket is tartanak nagy sikerrel. Programjaik részei a települési egészségterv sikeres megvalósításának.

Kunbaracs Községért Alapítvány

A Kunbaracs Községért Alapítvány tevékenyen részt vett a falu rendezvényeinek szervezésében, biztosítva ezzel a községi önkormányzat és a falu lakossága közötti hatékony kommunikációt, valamint a lakosság kulturális igényeinek kielégítését. Nagymértékben hozzájárul a közösségi lap szerkesztéséhez, kiadásához és terjesztéséhez. Különböző társadalmi munkát is rendszeresen szerveznek (parkosítás, tereprendezés, pályázati célok lakossági önerejének biztosításához) szolgálva ezzel a falu fejlődését és a különböző közösségformáló tevékenységek meghonosodását.

Ezen civil szervezetek, alapítványok, egyesületek mind-mind a közösségi érdekeket szolgálják, valamint minden egyes esélyegyenlőségi célcsoport igényeinek megfelelő feladatokat is ellát, valamint programokat szerveznek és részt vesznek azok sikeres lebonyolításában. Összefogják a helyi lakosságot és képviselik azok érdekeit. A különböző társadalmi problémák helyi szintű megjelenésére próbálnak megoldásokat találni.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi vállalkozások többnyire partnerek a rendezvények lebonyolításában, erejükhez mértén hozzájárulnak azok sikeréhez.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi intézmények és civil szervezetek az adatgyűjtésben voltak nagy segítségünkre a helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során, valamint a problémák beazonosításánál és az intézkedési tervek megfogalmazásánál is az önkormányzattal együttműködve tettek javaslatokat.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az elfogadott helyi esélyegyenlőségi program a település honlapján, a www.kunbaracs.hu oldalon online formában elérhető lesz mindenki számára. Ezen kívül az önkormányzat épületében nyomtatott formában is áttekinthető lesz. Az érdeklődők el tudják olvasni és értékelhetik, visszacsatolásokat tehetnek a

különböző célcsoportok problémáinak megoldására vonatkozóan. Figyelemmel kísérhetik a különböző tervek megvalósulási ütemét. A programban szereplő adatok és elemzések is rendelkezésre állnak majd a helyiek számára.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Nincsenek a településen, 1 fő kisebbség	Képzési lehetőség biztosítása
Gyermekek	Csökkenő gyermeklétszám. A HH-s és a HHH-s tanulók számához és arányához viszonyítva kevesen vesznek részt az ösztöndíj- vagy tehetséggondozó programokban	Szülőképes korú lakosság számának növelése Helyi fiatalok számára megélhetési lehetőség biztosítása az esélyteremtő programokban résztvevő tanulók számának növelése,
Idősek	Idősek számának növekedése	Ellátórendszer javítása, közérzetjavító intézkedések megtétele
Nők	Munkalehetőségek hiánya, vállalkozások csekély száma A gyermekét egyedül nevelő vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magasabb,	Vállalkozások letelepítése Rendezési terv azonnali elkészítése szociális, Gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása,
Fogyatékkal élők	A településen elsősorban mozgásukban korlátozott emberek élnek.	Egyenlő bánásmód érvényesítése, akadálymentesítés.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- a tendencia visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül, - felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése,	Felelős: polgármester, Partnerek: Munkaügyi Központ Felelős: polgármester Partnerek: tanyagondnok, gyermekjóléti szolgálat

Gyermekek	- az esélyteremtő programokban résztvevő tanulók számának növelése, - gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése kulturált szabadidős programok szervezésén keresztül	Felelős: polgármester Partnerek: Óvoda, iskola, családgondozók, művelődésszervező
Idősek	- az idősek aktivitását célzó programok szervezése, - informatikai kompetenciák fejlesztése,	Felelős: Könyvtáros, művelődésszervező Partnerek: nyugdíjasklub
Nők	- képzési programok indítása, a távmunka és a részmunka szerepe erősítésének elősegítése, - szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása,	Felelős: polgármester Partnerek: Munkaügyi Központ, civil szervezetek Felelős: polgármester Partnerek: családgondozók, civil szervezetek
Fogyatékkal élők	- adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan, - foglalkoztatók figyelmének felhívása a fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségére	Felelős: jegyző Partnerek: lakosság, civil szervezetek Felelős: polgármester Partnerek: Munkaügyi Központ

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák békében élnek.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők boldoguljanak, biztos megélhetésük legyen.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek boldogulását, számuk növelését.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek igényeinek kielégítésére, az ellátórendszer minél hatékonyabb működésére.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az alapvető megbecsülést és számukra is megfelelő munka-lehetőség elősegítését.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítása érdekében.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Kisgyermekes nők visszavezetése a munkaerőpiacra
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő GYES-ről visszatérő munkanélküli nők aránya magas A kisgyermekes nők hátrányos megkülönböztetése.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A településen élő munkanélküli nők helyzetének javítása, életminőségük emelése, foglalkoztatásuk elősegítése. Rövid távú cél (2013.08.30.): helyzetfelmérés Középtávú cél (2013.08.01.-2014.08.30.): A munkanélküli nők visszavezetése a munka világába, támogatás, segítségnyújtás, távmunka, önfoglalkoztatás, mg-i kistermelés Hosszú távú cél (2017.06.30.): A munkanélküli nők megélhetésének biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba	1.Helyzetfelmérés, iskolai végzettség, szakképzettség 2.A munkaügyi központnál nyilvántartásba vételük elősegítése. 3. Képzések, tanfolyamok szervezése, vagy azokon való részvétel elősegítése.

szedve	4. Felmérés készítése, a tapasztalatok összegzése
Résztevők és felelős	Családsegítő szolgálat, gyermekjóléti szolgálat, védőnő, oktatási intézmények Felelős: Polgármester
Partnerek	munkáltatók, munkaügyi központ, TKKI, civil szervezetek, család
Határidő(k) pontokba szedve	2013.09.30. 2014.08.30. 2017.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1.Helyzetfelmérés 1 db 2.Közfoglalkoztatásban résztvevő nők száma 4 fő 3.Munkáltatónál elhelyezkedett nők száma: 5 fő 4. Képzésben résztvevők száma: 10 fő 5. Önkéntes munkát vállalók száma: 2 fő
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nők elzárkóznak a képzések elől Munkalehetőségek hiánya, munkáltatók elzárkóznak a foglalkoztatástól
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrások: Települési esélyegyenlőségi referens munkája, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai, civil szervezetek, önkéntesek bevonása. pályázati források

Intézkedés címe:	Tartós munkanélküliség arányának csökkentése, az elhelyezkedésben segítségnyújtás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Tartós munkanélküliség a nők körében, elsősorban a szakképesítés hiánya miatt
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú: kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központ Kirendeltségével, felmérés készítése Középtávú: képzésszervezés, öt álláskereső tanúsítványszerzése Hosszútávú: képzések folytatása, további öt álláskereső tanúsítványszerzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- felmérés készítés - motivációs igény felmérése - képzés szervezés és lebonyolítás, kapcsolatfelvétel az érintettekkel - foglalkoztatási igényfelmérés
Résztevők és felelős	önkormányzat, Munkaügyi Központ, TKKI, további képző központok
Partnerek	Könyvtár, Információs és Közösségi Hely, álláskereső nők
Határidő(k) pontokba szedve	Rövidtávú: 2013. december 31. Középtávú: 2014. december 31. Hosszútávú: 2016. december 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<ul style="list-style-type: none"> - kimutatások az álláskereső arányáról - kimutatás a helybeli és körzetbeli munkáltatók számáról - együttműködési megállapodások a munkáltatókkal - bizonyítványok, tanúsítványok - fényképes dokumentáció
Kockázatok és csökkentésük eszközei	motiváció hiánya – tájékoztatás a képzés előnyeiről
Szükséges erőforrások	Szakember, megfelelő helyszín, kapcsolattartó személy, számítógép, internetelérés, telefon

Intézkedés címe:	A digitális írástudás megszerzésének elősegítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegények/szegények/álláskeresők között magas a digitális írástudatlanság aránya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	önéletrajz/motivációs levél írási technikák elsajátításának elősegítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - felmérés készítése: kérdőívek készítése, képző központok megkeresése, motivációs kérdőív összeállítása - képzés szervezés - munkaügyi központtal együttműködés
Részvevők és felelős	önkormányzat, Családsegítő Központ, Könyvtár, munkaügyi központ, leendő foglalkoztatottak
Partnerek	önkormányzat, Családsegítő Központ, Könyvtár, munkaügyi központ, leendő foglalkoztatottak
Határidő(k) pontokba szedve	Rövidtávú: 2013. december 31. Középtávú: 2015. december 31. Hosszútávú: 2017. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Kimutatások készítése az álláskereső arányáról</p> <p>jelenléti ívek</p> <p>együttműködési nyilatkozat</p> <p>bizonyítványok/tanúsítványok</p> <p>fényképes dokumentáció</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	motiváció hiánya – tájékoztatás a program/képzés előnyeiről
Szükséges erőforrások	szakember, képzési helyszín, számítógépes felszereltség, internetkapcsolat

Intézkedés címe:	Akadálymentes Kunbaracsért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Településünkön a fizikai akadálymentesítettség nem teljes körű. Az önkormányzat által fenntartott intézmények közül akadálymentesített az fiók gyógyszerár. Az orvosi rendelő, Könyvtár, Információs és Közösségi Hely, az óvoda és a polgármesteri hivatal akadálymentesítése még nem történt meg, így a fogyatékossgal élők számára nehezen megközelíthetőek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy településünk intézményei a fogyatékossgal élők számára is elérhetőek, könnyen megközelíthetőek legyenek. Rövid távú cél (2013.09.01-2014.09.01.): Az intézmények akadálymentesítésére vonatkozó tervek elkészítése, engedélyeztetése. A célcsoport bevonása, a helyi érdekképviselőtükkel történő egyeztetés. Középtávú cél (2014.10.01-2016.12.31.): Az orvosi rendelő, polgármesteri hivatal akadálymentesítése. A könyvtár és az óvoda akadálymentesítésének előkészítése. Hosszú távú cél (2017.01.01-2018.02.01): A könyvtár és óvoda akadálymentesítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. 2013.09.01-2014.02.01.: A célcsoport bevonása, a helyi érdekképviselőtükkel történő egyeztetés. 2. 2013.09.01-2014.09.01.: A tervek elkészítése, engedélyeztetése. 3. 2014.10.01-2016.12.31.: Az orvosi rendelő, polgármesteri hivatal akadálymentesítése. 4. 2017.01.01-2018.02.01.: A könyvtár és az óvoda akadálymentesítése.
Résztvevők és felelős	Felelős: Polgármester Önkormányzat, Mozgáskorlátozottak Egyesülete, Járási Hivatal, helyi vállalkozók, közfoglalkoztatottak
Partnerek	Könyvtár, Információs és Közösségi Hely, óvoda
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2013.09.01-2014.02.01. 2. 2013.09.01-2014.09.01. 3. 2014.10.01-2016.12.31. 4. 2017.01.01-2018.02.01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. 1 db Együttműködési nyilatkozat a Mozgáskorlátozottak Egyesületével 2. 4 db tervdokumentáció 3. 4 db akadálymentesített intézmény 4. Vállalkozói szerződés vagy a közfoglalkoztatottak szerződése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem áll rendelkezésre a szükséges anyagi forrás a terv megvalósításához – folyamatos pályázatfigyelés, a lehetőség felderítése, támogatások gyűjtése, önkéntesek bevonása.
Szükséges erőforrások	Önkormányzat: humán erőforrás, valamint pályázati forrás az akadálymentesítés megvalósításához, kivitelezéséhez.

Intézkedés címe:	Az idős korosztály tevékeny időskoráért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Jellemző probléma a kapcsolatok beszűkülése.
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Idős emberek, különösen az egyedülállók programokba történő bevonása, az érdeklődés felkeltése a közösségi élethez A társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvétel elősegítése Az elmagányosodás csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	igényfelmérés tájékoztatás a kapcsolati lehetőségekről lebonyolítás
Résztevők és felelős	Résztevők: idősek Felelős: Önkormányzat, Humán Szolgáltató Központ, Egyházak, Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Humán Szolgáltató Központ, Könyvtár, Nyugdíjas Klub
Határidő(k) pontokba szedve	fél év 2 év 2016.06.01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Idős emberek, különösen az egyedülállók megismerik a helyi programokat, civil szervezeteket A társadalmi, kulturális, civil életben aktívan részt vesznek Csökken az elmagányosodás Dokumentáltság: jelentési ívek, kérdőívek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Megbetegedés, depresszió, nem vesznek részt a programokon, foglalkozásokon
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, szociális szakemberek, civil szervezetek tagjai, hely biztosítása

Intézkedés címe:	Óvoda akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az óvoda nem tesz eleget az akadálymentesítés előírásainak.
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az óvoda akadálymentesítése Hosszú távú cél: fogyatékkal élők számára is biztosítani az egyenlő esélyeket

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.Akadálymentesítés költségigényének felmérése 2. Pályázati lehetőségek felkutatása 3.Akadálymentesítés megvalósítása
Részvevők és felelős	Óvoda intézményvezetője, Önkormányzat Felelős: polgármester
Partnerek	pályázati tanácsadó
Határidő(k) pontokba szedve	1. költségfelmérés:2013. december 31. 2. pályázati lehetőségek: folyamatos figyelemmel kísérése 3. megvalósítás: források felkutatása után folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. 4 db tervdokumentáció 2. 4 db akadálymentesített intézmény 3. Vállalkozói szerződés vagy a közfoglalkoztatottak szerződése Eredményesség: akadálymentesítés kivitelezése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: önerő és pályázati források hiánya Csökkentés eszközei: pályázati kiírás esetén az önerő EU önerő alapból történő finanszírozása
Szükséges erőforrások	Pályázati források

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Rászorulók számára információ szolgáltatás.	Az önkormányzat által nyújtott ellátásokat információ hiányában nem mindenki veszik igénybe.	Minden érintett teljes körű informálása az önkormányzatnál - jogszabály alapján - igényelhető támogatásokról valamint azok mértékéről.	Gazdasági program	Lakossági tájékoztató megszervezése	szociális ügyintéző, házigondozó	folyamatos	kimutatások az álláskereső arányáról - kimutatás a helybeli környezetben munkáltatók számára - együttműködési megállapodások a munkáltatókkal - bizonyítványok, tanúsítványok - fényképes dokumentáció	helyiség biztosítása, információs kiadvány, anyag készítése	évente megszervezett tájékoztató fórum
2	Infrastruktúra fejlesztés	Tanyavilág infrastruktúráisan elmaradott nehezen hozzáférhetőek a szolgáltatások	infrastrukturális fejlesztés	Gazdasági program	tanyagondnoki járműpark fejlesztése	polgármester	2014. évtől folyamatos		pályázatok figyelése, pályázatokon történő részvétel	Hosszútávon fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Óvoda akadálymentesítése	Az akadálymentesítés előírásainak az óvoda nem tesz eleget	Óvoda akadálymentesítése	Gazdasági program, Településrendezési terv	Szükséges építőipari munkák elvégzése	Intézményvezető, polgármester	folyamatos	4. 4 db tervdokumentáció 5. 4 db akadálymentesített intézmény 6. Vállalkozói szerződés vagy a közfoglalkoztatottak szerződése	Pályázati lehetőségek felkutatása és azok elkészítése	Hosszútávon fenntartható

									Eredményesség: akadálymentesítés kivitelezése		
III. A nők esélyegyenlősége											
1	Anyák elhelyezkedésének segítése	GYES leteltével gondot okoz a nők elhelyezkedése.	Munkakeresés elősegítése.	Gazdasági program	Foglalkozási információs pont létrehozása	Szociális ügyintéző	folyamatos		1.Helyzetfelmérés 1 db 2.Közfoglalkoztatásban résztvevő nők száma 4 fő 3.Munkáltatónál elhelyezkedett nők száma: 5 fő 4. Képzésben résztvevők száma: 10 fő 5. Önkéntes munkát vállalók száma: 2 fő	Személyi erőforrások szükségességek helyet a könyvtár biztosít	Hosszútávon fenntartható
IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Házi segítségnyújtás tovább fejlesztése	Az igények felmérése, a lehetőség felajánlása	Minél teljesebb körű szolgáltatás biztosítása	Gazdasági program	Együttműködve a házi orvossal, a rászorulóknak feltérképezése	Háziorvos, házigonozó	folyamatos			Személyi erőforrás biztosított, normatív támogatás kihasználtságát teljes körűvé szeretnénk tenni	Hosszútávon fenntartható
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége											
1	Akadálymentesítés	Közintézmények akadálymentesítése	teljes körű akadálymentesítés megvalósítása	Gazdasági program, Településrendezési terv	Építőipari kivitelezés	polgármester, intézményvezetők	Erőforrások rendelkezésre állása esetén folyamatos.	7. 1 db Együttműködési nyilatkozat a Mozgáskorlátozottak Egyesületével 8. 4 db tervdokumentáció 9. 4 db akadálymentesített intézmény 10. Vállalkozói szerződés	pályázati lehetőségek felkutatása.	Anyagi erőforrás esetén hosszú távon fenntartható.	

								vagy a közfoglalkozt atottak szerződése		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

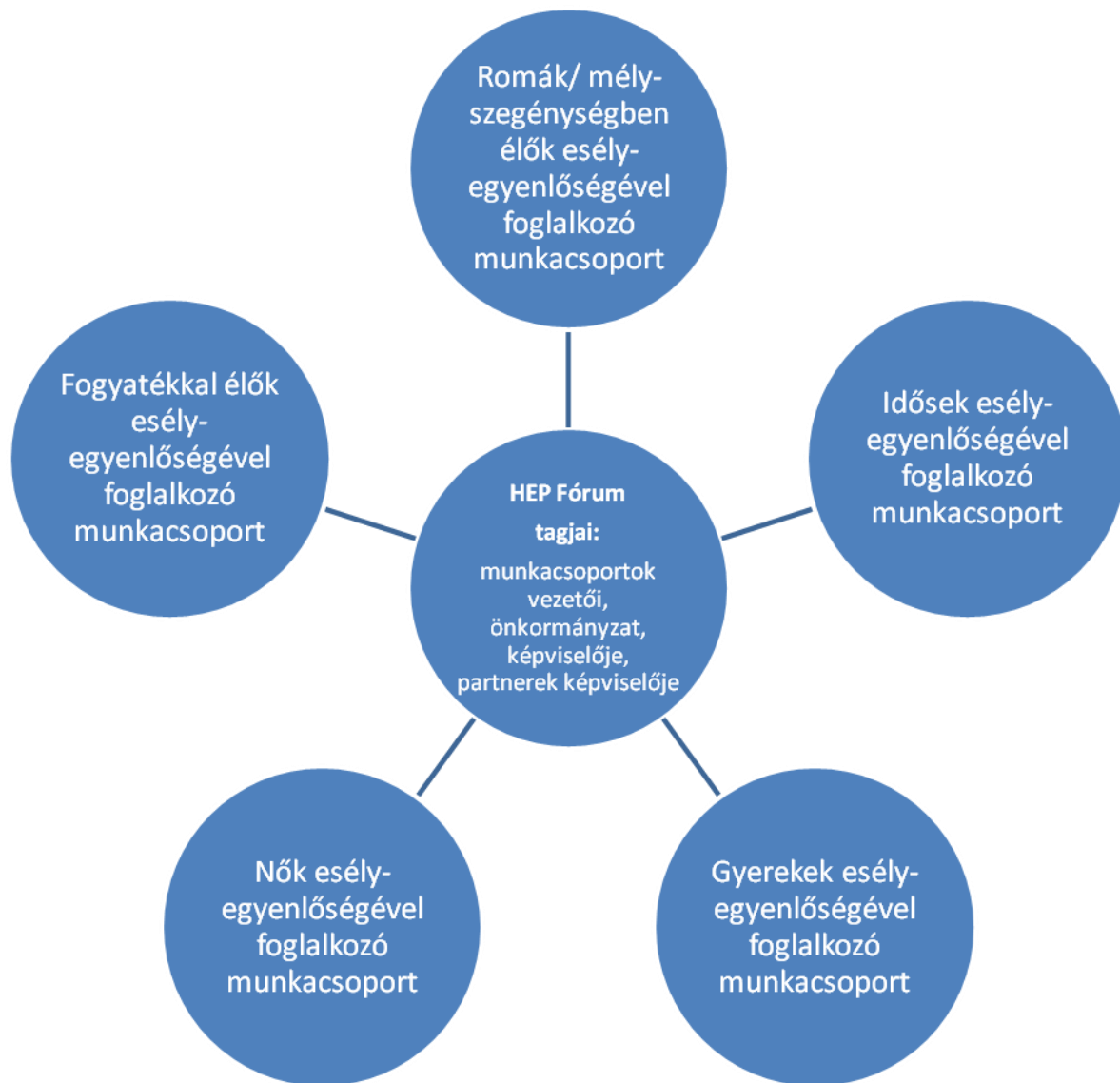
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Lőrincz Edit jegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyekre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kunbaracs Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Kunbaracs község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 27/2013. (VI.27.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum 2013. 06. 28.

Aláírás
Tóth Ferenc polgármester

A Kunbaracs Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum 2013. június 28

Partner aláírás
Kunbaracsi Óvoda vezető

Dátum 2013.június 28.

Partner aláírás
kerekegyházi Móra Ferenc Általános Iskola Kunbaracsi Telephely

Dátum 2013. június 28.

Partner aláírás
Kecskeméti Zoltán tanyagondnok

HEP elkészítési jegyzék¹⁵

NÉV ¹⁶	HEP részei ¹⁷										Aláírás ¹⁸
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

¹⁵ Ez a jegyzék – mint a HEP mellélete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

¹⁶ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹⁷ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹⁸ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.